

Izhaja vsak četrtek ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 krone. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1.50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K.

Rokopisesprejema „Narodna Tiskarna“ v Gorici, ulica Veturini št. 9.

Naročnino in naznanila sprejema upravništvo, Gorica, Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdijevem tekašišču nasproti mestnemu vrtu in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računajo po petit vrstah, in sicer: če se tiska, enkrat 14 vin., dvakrat 12 vin., trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

„Soča“ podira učiteljski konvikt.

Gospodje učitelji - so se s hvalevredno vnemo poprijeli ideje, ustanoviti v Gorici učiteljski konvikt. Kakor razvidimo iz objave v listih, prispevajo v ta namen s darovi vsi stanovi, tudi duhovniki. Ako pridejo kedaj gg. učitelji do zaželjenega konvikta, ga bodo gotovo sami vodili in svoje otroke vzgojevali, kakor bodo sami hoteli, a upamo vendar ne nekrščanski. O tem smo prepričani. „Soča“ z dne 19. jul. napada duhovščino, da vzgaja v „Alojzijevisču“ mladino v korist svojim namenom, ki so ti, da bi postali namreč mladeniči kedaj vrli kristijani in, če mogoče, dobri duhovniki. Kaj meni „Soča“, da bo duhovščina vzgajala mladino po njenih liberalnih načelih, ki so nasprotna veri, katoliški cerkvi in duhovščini? Kaj pa imajo „Soča“ in njeni pristaši govoriti pri „Alojzijevisču“, saj niso do sedaj še niti vinarja dali za ta zavod. Mladina se v našem zavodu vzgaja tako, kakor hočejo in želijo njegovi ustanovitelji, podpiratelji in stariši, t. j. v verskem duhu.

To pa ravno „Soči“ ne dopade. Zaradi tega zavod napada. S tem pa namigava gg. učiteljem, kako morajo oni vzgajati svoje otroke v bodočem konviktu. Kako? Krščanski ne, tega noče „Soča“, torej nekrščanski ali brezverski.

Ne vemo sicer, ali je ta „Sočina“ ekspektoracija le proizvod Gebrščekove zlobnosti in mržnje do verske vzgoje, ali ima pri tem tudi učitelstvo svojo roko vmes; le-to lahko trdimo, da „Soča“ s tem učiteljskemu konviktu močno škoduje. Kajti duhovščina in krščansko misleči možje gotovo ne bodo pomagali graditi takega zavoda.

Gg. učitelji! Ali se vam oči še ne odprejo, ali ne vidite, na kako pot vas hoče „Soča“ zapeljati!

V isti številki trdi dalje „Soča“, da troški za hrano, svečavo in kurjavo v „Alojzijevisču“ niso še niti toliki ne, kolikor so znašali dohodki iz posvetnih rok. To ni resnica. Računski sklep „Alojzijevisča“ za leto od 1. jul. 1904 do 30. junija 1905 izkazuje med dohodki:

LISTEK.

Zdrava, morska zvezda!

Povest z obali Jadranskega morja.
I. Mohorov. (Konec.)

Tisti čas je bilo zazvonilo v cerkvi na Gori, in zadonelo je sladko preko gričev tja doli do obali in šlo je čez morje kakor pozdrav in voščilo.

Pater Sergij je pristopil k oltarju. Srca vernih so se vprla v podobo Presvete in molitve vroče in vdane so se strinjale s svečnikovimi.

Marko je klečal med zadnjimi. Prišel je in je iskal pomoči. In glej, zdelo se mu je, da gr. do oči Prečudežne naravnost nanj, in kakor da se pregibajo Njene ustnice: Zaupal si in bil si uslišan! In Marko je ponavljal znova in znova: „O Mati, o Mati, usmiljena, dobra!“ Pol ure pozneje stisnil je rešeno ženo na svoje prsi in mislil, da mu je ponoreti od veselja. In oče Simon je objemal Marka in ta je peljal ženo in

1. darovi svetnih dobrotnikov 1005 K 21 v
2. podpora dež. odbora 600 „ —
3. darovi občin in javnih uprav 204 „ 54 „
4. mesečnine gojencev*) 5808 „ —

skupaj 7617 K 75 v

Vseh troškov pa je bilo 12.650 K 34 vin. Ako se odbijejo od troškov darovi svetnih dobrotnikov in gojencev, ostane vendar še troškov 5032 K 59 vin. Kdo je plačal te? Morda „Soča“ in njeni liberalni pristaši?

V boj proti alkoholni kugi!

Vsakdo, ki po navadi in trajno, če tudi zmerno, zauživa alkohol, se zastrupi in ruši polagoma duševno in telesno zdravje. Najmanjša množina alkohola zbada možgane, vpliva na obtok krvi in ovira razsodnost. Ko si nekoliko časa zaužival male merice alkohola, se ti zbudi polagoma poželenje po vedno večji meri, prejšnja več ne zadostuje, človeška narava se ji je preveč privadila; človek čuti poželenje po vedno več alkoholu. Dozdeva se mu, da brez alkohola ni zdrav, da brez alkohola ne more prijetno živeti, da vidi v njem najvišji užitek, in tedaj ga ima že „bes“ alkohol v svojih krempljih.

Že enkratna pijanost je naglo zastrupjenje vsled alkohola, kar nam najbolj kaže „maček“, ki ga nekateri tako težko rešijo (drugi pa sploh nikdar ne). Skoraj vse bolezni na obistih so posledice alkohola. Tudi srce zboli vsled zauživanja alkohola. Največ pa trpe po opojnih pijačah jetra. V teh se nabira živež, ki ga radi alkohola ne porabi život; jetra odebele in ovirajo dihanje. Katar v goltancu, v želodcu in črevih so bolezni, ki se največ nahajajo pri pivcih. Tudi hripavost in bronhijalni katar nastane dostikrat vsled draženja po alkoholu. Tolščava nastane na enak način kakor velika jetra. Protin (Gicht) — bistro je razpad beljakovin in skalnična kislina v krvi — se največ nahaja pri osebah, ki dobro žive in

*) Tudi v mesečninah gojencev tičijo pripevki marsikaterega duhovnika.

otroka zdaj k očetu, zdaj k bratu, bilo je, kakor da ne vejo kaj početi od veselja. Mož rešitelj je stal na vratih in je jokal.

„Pristopi, naš si, kar je bilo, je pozabljeno, zahvaljujem te!“

„Njo zahvali, katero hvalim jaz, da me je privedla na pravo pot.“

Tisti čas so se odprla vrata, pojavil se je na njih oče Sergij, obstal začuden, potem stopil korak naprej, dvignil roke v blagoslov, slovesno izgovorivši: „Mir z vami!“

To sem vam hotel povedati o morskem zvezdi in ničesar nisem prikril in tudi ne, kako je genila mene grešnika Gospa prečudežnih oči, ko sem jih videl in so govorile moji duši besede sladke: „Tvoja mati sem!“

Povem vam, veliki so bili grehi tedaj, tedaj Ona dobra, in njene oči odpuščajo in blagoslovljajo...

mного pijejo. V novjšem času so zdravniki tudi dokazali, da nastane sladkorna bolezen (diabetes) vsled zlorabe alkohola.

Pa tudi čilost duševnega dela ponehuje, krepkost volje poslabi, značajnost se polagoma izpremeni, pivec nastane nekoliko malomaren za dostojnost, poštenje in pravost, mladen v izpolnjevanju svojih dolžnosti; duševno delovanje se poleni, spomin oslabi, in človek se vedno bolj bliža splošni bolehavosti. To stanje lahko traja precej let, dokler ne konča v kakem zdravilišču za živce, v norišnici, v ječi, ali pa s prerano smrtjo. Med počasnim razvojem bolezni se so še morda narodili otroci, ki postanejo rajvečkrat zopet pijanci, včasih tudi hudodelniki in tako obremenijo poznejše rodove.

Po tem takem ne slabi „bes“ alkohol samo sedanjega rodu, marveč vpliva pogostokrat tudi na sredo potomcev. Pijančevanje in hudodelstvo podedujejo zanamci! V blaznicah je skoraj polovica bolnikov, ki imajo za svojo duševno otmelnost zahvaliti alkohol; tudi 1/4 vseh jetnikov so postali hudodelci v pijanosti.

Pivci iz navade, ki jih nahajamo med moškimi in ženskami dovolj pogosto, v nižjih, srednjih, pa tudi v najvišjih slojih naroda, ugonablajo rodbinsko srečo, si krajšajo življenje ter postajajo polagoma navadni pijanci.

Pri teh duševno in moralčno globoko propalih iz večinoma za zmeraj izgubljenih ljudeh je zadušen vsak čut za urejeno rodbinsko življenje, zanemarjajo ženo in otroke ter posrove.

Iz navedenega nam pač ne bode težko umeti velikanskih posledkov, ki jih ima uživanje alkoholnih pijač v socialnem življenju. Koliko nesreč na parnikih, na železnicah in v rudnikih ne povzroči alkohol! Koliko posestev se vsled tega proda, koliko stanejo ubožci občine, koliko pa stanejo blaznice, jetnišnice, bolnišnice in hiralnice! Koliko talentov gre na ta način v izgubo!

Katoličani Avstrije!

Od leta 1896 sem ni bilo občnega zborovanja avstrijskih katoličanov. Tega leta pa so sklenili zastopniki avstrijskih škofij pod predsedanjem komisarja občin avstrijskih katol. shodov, Njeg. Ekscel. grofa Sylva-Tarouca, enoglasno, da se bo obdržaval v novembru in sicer na Dunaju peti občni katol. shod. Priprave so poverjene dunajskemu dijecesanskemu odboru. Zdj pa se je odbor obrnil ponižno do svetlega očeta in ga prosil za njegov blagoslov. Prosi tudi vse katoličane monarhije, da podpirajo ta shod, ki bo za katoliško stvar tako važen.

Dijecesanski odbor mora zdaj naznaniti, da se je v mnogih škofijah z veseljem pozdravilo misel splošnega sestanka. V mnogih škofijah so se sestavili posebni odbori za V. kat. shod. Pri teh sodelujejo razne narodnosti monarhije, verni katoličani vseh krščanskih strank, in tako bo z Božjo pomočjo tudi V. katoliški shod slika združenja vseh avstrijskih katoličanov. Ravno zdaj, ko se bojujejo sovražniki cerkve z večjo silo proti njej, zdaj, ko bi hoteli različni javni in skriti nasprotniki uničiti katoliško Av-

strijo, je dolžnost katoličanov, da se o pravem času postavijo na skupno obrambo.

Peti avstrijski katol. shod se bo vršil od 18—21. novembra. Dnevni red stoji primerno naši resni poziciji — pod znamenjem praktičnih aktualnih vprašanj. O pripravah orientira poslovni red, ki se bo doposlal vsem, ki se javijo, da se hočejo udeležiti.

Izjave, da se hoče pristopiti katol. shodu, naj se izvolijo priposlati če možno že zdaj na pisarno dunajskega komitea (Dunaj I. Bäckstrasse 14), kamor naj se naslovi tudi druge dopise.

Pripravljalni odbor.

Politični pregled.

Baron Gautsch. — Z Dunaja javljajo, da se je baron Gautsch povrnil iz Karlovih Varov, ne da bi bil govoril s Fejervaryjem. Tekom meseca avgusta pojde baron Gautsch še za tri tedne v Karlove Vare. Koncem tedna se bo ministri svet bavil z vprašanjem slovenskih vsporednic v Šleziji.

Dogodki na Ogrskem. — Grof Appony je v ponedeljek jutraj dospel v Budimpešto. Fran Košut se dne 5. avgusta povrne tudi tja ter sklīče istega dne sejo vodilnega odbora. Kakor se govori, se bo odsek bavil z vprašanjem splošne volilne pravice ter o tem vprašanju tudi sklepal.

Splošna volilna pravica na Ogrskem. — Budipeštanski listi javljajo, da predloži minister za notranje stvari, Kristoffy, dne 15. septembra v zbornici zakonski načrt glede splošne volilne pravice.

Shod socialcev v Budimpešti. — Socijalci so v nedeljo popoldne priredili ljudski shod, katerega se je udeležilo kakih 20.000 delavcev. Na dnevnem redu je bila splošna volilna pravica.

Novi zagrebški zborni poveljnik. Z Dunaja javljajo, da je vojaški uradni list priobčil imenovanje dosedanjega poveljnika 6. pehotne divizije FML barona Malowetza, poveljnikom 13. vojnega zbora v Zagrebu.

Dvainpedeseti shod katolikov v Nemčiji se bo vršil od dne 20. do 24. avgusta v Strassburgu.

Zopet zmaga katoličanov na Laškem. — Pri upravnih volitvah v Benetkah, ki so se vršile 31. m m., so popolnoma zmagali zmerni katoličani z ogromno večino 2000 glasov.

Nov bombni napad v sultanovi palači. — V Skoplju se govori, da je bila v sultanovi palači vržena bomba, a turške oblasti to skrbno zakrivajo.

Dogodki na Ruskem. — Iz Petrograda javljajo zadnji čas, da pripravljajo sedaj manifest, ki ga car priobči dne 12. avgusta t. l., na dan rojstva cesarjevičevega.

Iz Odese javljajo, da se promet po morju zopet dviga, in tudi trgovina z žitom da gre dobro. Velika množica delavcev popravlja škodo, ki so jo dne 28. junija t. l. povzročili nemiri v pristanišču. Tekom enega meseca bodo vsa dela v pristanišču dovršena. Tudi v okolici odeski vlada prilično mir.

Kakor poroča „Kurier Warszawski“ se je državni ravnatelj železnice Varšava-Dunaj povrnil iz Petrograda ter odredil, da ima v pisarnah železnice biti v porabi ruski kakor uradni jezik, poljski jezik je dovoljen le v občevanju s poljskim občinstvom. Na vozniških listih in na napisih se morata rabiti oba jezika.

Vojno sodišče, ki bo sodilo upornike vojnih ladij „Knjaza Potemkina“ in „Jurj Pobjedonosca“ se sestane v Sebastopolu dne 7. avgusta. Uporniki se nahajajo sedaj na transportni ladiji „Prut“ v sevastopolskem zalivu pod strogim varstvom. Vojno sodišče, kjer se bo vršila razprava, se nahaja ob pomolu. „Prut“ se usidra ob pomolu in obtoženci se iz ladije podajo naravnost v sodno dvorano.

Rusko-japonska vojska.

General Linevič poroča od 29. m. m.: Armada je zasedla okraj, okoli Hailongčena. Neki oddelek, ki se je bil podal proti soteski Vangukin, je dne 24. m. m. imel boj s Henguzi. Dne 26. m. m. je oddelek prodiral dalje ter je okolo 6. ure zvečer naskočil neko japonsko pozicijo. Japonci so se ob znatnih izgubah umaknili. Naš oddelek se je, ko je izvršil svojo nalogo, zopet umaknil.

Kakor poročajo iz Tokija, se japonski časopisi ne izražajo o sestanku obeh cesarjev vzmerno izovalno. Isti omenjajo dejstvo, da je cesar Viljem povsjeval vprašanje konference ter smatraj zelo neverjetnim, da bi sedaj oviral mirovno akcijo.

General Linevič je dne 31. julija brzojavil: Na fronti obeh armad ni nikake izpremembe.

Iz Koreje so dne 25. julija sporočili, da so oddelki ruskih lovcev prodrli do soteske Vusalong, se pa potem umaknili do Kopungšana, pri čemer jih je nadlegoval sovražnik. Japonci, ki so zasledovali ruske lovce, je pregnal ogenj topništva.

„Daily Telegraph“ je izvedel iz Niučvanga, da so bili zastoj poskusi Rusov, da bi bili zažgali japonske zaloge v Sinmintangu in Kolitngu. Rusi so se nedavno pojavili devet milj severno od teh krajev. V kratkem da se pričakuje velike bitke ob vsej črti. Pripravljeno je za bitko že vse.

Iz Moji je prejel „Daily Telegraph“ poročilo, da je neki izvedenec, ki je nedavno prišel iz Mandžurije, pripovedoval, da je general Linevič dobil že vse čete iz notranje Rusije. Sedaj ima 50.000 do 70.000 mož več, nego jih je bilo pri Mukdenu. Veliko zaslug ima knez Hilkov, minister za promet, da se je prevažanje čet in municije na sibirski železnici vršilo popolnoma v redu. Knez Hilkov je uvedel na železnici razne reforme. Zgrajenih je bilo mnogo novih postaj. Sedaj prevažajo iz Rusije topove in strelivo. Na pot v Mandžurijo je tudi več težkih možnarjev.

Japonski mirovni komisar Sato je nasproti nekemu poročevalcu izjavil, da je Japonska pripravljena skleniti premirje, toda še le potem, ko ruski mirovni pooblaščenca priobčijo svoja poverljiva pisma, kar bo seveda prva naloga mirovnih pogajanj. On je mnenja, da se premirje sklene takoj, ko prične komisari svoje formalno poslovanje. Nadalje je Sato izjavil, da imajo japonski odposlanci pooblastilo vsprejeti vsak predlog, oziroma ga odkloniti ter da morajo postopati v imenu vlade. Seveda mora vsako listino, ki jo podpišejo, odobriti cesar.

Dopisi.

Iz Mirna, 1. avgusta. — (Razne novice). — „Žrtve klerikalizma“. Pod tem naslovom je napravila predzadnja „Soča“ velik „bombardiment“ na „klerikalno trdnjavo v Mirnu“. Toda kljub temu je ostala trdnjava nepoškodovana. — Zdaj pa k stvari.

Kakor smo že poročali, so naši fantje na velikonočni ponedeljek, dan veselice društva „Miren“, popoldne prikorakali (meneč, da je veselica končala) na dvorišče krčme, v katere prostorih se je veselica vršila, ter tam mirno zapeli par lepih pesmic. V tem je prišel policaj Pahor ter začel fante opominjati,

da ne smejo peti. Naši fantje so nato jenzali peti (kar je sam Pahor v občinski pisarni priznal) ter mirno odšli. Le Ivan Prelac se je še vstavil na dvorišču z enim svojim znancem iz Vrtojbe ter se z njim pogovarjal. Nato pride policaj Pahor ter mu reče: „Če n' boš moučou, t' aretiram“. Prelac je nato rekel: „Daj me, saj sem tukaj.“ Policaj ga nato zgrabi in ga hoče aretovati. And. Weinberger, svak Prelacov, in pa Ant. Prelac, brat I. Prelaca, sta, to videč, priskočila in prijela I. Prelaca ter policaja prosila, da naj ga pusti, ker ga hočeta peljati domov. Njima se je pridružil še H. Vuk. Policaj je nato Prelaca izpustil. Zatoženci pravijo, da jim ga je radovoljno izpustil, policaj pa, da so mu ga s silo iztrgali.

Sodnija je po pričanju policaja Pahorja spoznala, da so mu ga s silo iztrgali. Obsodila je dva na 2 meseca, dva pa na 1 mesec ječe. Taka je bila tedaj stvar. „Soča“ pa sedaj kriči, da klerikalizem napravlja iz ljudij divjake in suroveže. Zato pa povemo, da so ti ljudje, kateri so se po „Sočinem“ mišljenju tako grozno pregrešili, ker so se, videč, da jim brata, svaka, hočejo aretirati za nič, nekoliko zgrelji. Weinberger, kateri je bil zmirom v sedanjem pevskem zboru društva „Miren“, ni bil pa še nikoli niti ud našega društva, niti pevec našem v našem zboru, niti naš pristaša in tudi sedaj ni. Torej patentiran klerikalca, kaj? — Anton Prelac je bil do zadnjega časa ud socijalne demokracije, nikdar pa še naš pristaša. Tudi klerikalca! Ivan Prelac bil je v zadnjem času naš pevec. Henrik Vuk je naš ud.

Kakor A. Prelac, tako tudi Henrik Vuk sta pa po celem Mirnu znana kot najmirnejša v občini in le netakno postopanje policaja in po njem nepoznanje strogosti paragrafov v tem oziru (kajti kdo bi si mislil, da če poprosim policaja, da naj brata izpusti, ter pri tem primem z roko brata, zapadem tako občutni kazni) sta jih spravila v nesrečo, ne pa hudobija.

„Soča“ piše: „Takoj tu pa moramo omeniti še, da je Weinberger poseben kin klerikalcev v Mirnu, ker je bil kaznovan že radi tatvine! No, ker hočete, vam povemo, da je bil zaradi iste „tatvine“ kaznovan tudi bivši predsednik sivga društva „Miren“ in še celo en mesec več nego Weinberger. In ta je vseeno občinski starejšina v našem liberalnem županstvu. Vprašamo pa vas: Kdo je na postaji v Rubijah metal kamene v vlak, morda sin župana? Kdo je isti dan, idoč iz Sovodenj, nekemu vozniku vrvi pri konju porezal? Kdo je pred leti uganjal po Mirnu največje škode, da ni bil nikdo varen pred njim? Kdo je bil tisti, ki je, ko so šli njegovo mater previdel s sv. zakramenti, izrekel grdo klevtino? Ali niso bili to tički, znani pod lepimi imeni, kolovodje društva, ki se ne imenuje „Katoliško delavsko društvo“?

Povedali smo to, da „vstrežemo“ „Sočini“ želji, dasi nimamo časa ukvarjati se s staro blebetuljo „Soča“, katera naj pometa pred svojim pragom. Ako hoče soditi katero stranko ali društvo po obsojencih, naj ne sega v Miren, doma za svojim ognjiščem dobi dovolj take robe. Ali ste nas razumeli? Če hočete, znamo tudi bolj jasno govoriti, da bo komu po ušesih zvenelo!

Veselico v proslavo Prešerna prirede naši „sivčki“; zato poglejmo danes nekoliko te narodne duše. V nedeljo dne 23. pr. m. so priredili shod v Sovodnjah, kjer so kričali „doli z narodnostjo“ ter ploskali Kristanu, ko je govoril proti slovenskemu narodu ter napadal vse slovenske narodnjake. Kakor rečeno, so temu govoru naši „Mirenci“ ploskali, v nedeljo pa bodo slavili Prešerna, prvega pevca v slovenskem narodu. Potem naj še kdo reče, da so ti „sivčki“ še pri pameti. Naprednjaki so lahko ponosni na to svojo golazen.

Igra „Pravica se je izkazala“ se boče na odveč strani izražene želje ponavljala v nedeljo dne 13. t. m. Natančen program priobčimo. Zeteti je, da bi se te prireditve udeležili vsi naši somišljeniki še v obilnejšem številu. „Orli“.

Ravne. — Č. g. župnika Petra Božiča je zadel dne 24. junija t. l. mrtvoud. Sedaj je po mnenju zdravnikov izven nevarnosti, da-si še treba čakati za popolno ozdravljenje. Zdravnik svetuje slatinske toplice. Duhovne zadeve v Ravnah opravlja č. g. vikar Andrej Ursič iz Oreheka.

Iz Koprive na Krasu smo dobili: Ostavljajoč Trehč dne 15. jul. ter preselivši se v Koprivo na Kras v mojo lastno hišico: „Vilo Antonino“, kličem vsem prijateljem in znancem najprišrčnejši: Z Bogom! — 17. julija so bile nevihte in huda ura. Padala je tudi toča. Bliska in gromenja ni bilo konca ne kraja. Treščilo je v vodnjak bližnjega soseda, vendar škode ni bilo.

A. Koželj.

Novice.

Smrtna kosa. — V nedeljo je umrl v Dutovljah na Krasu tamošnji kaplan č. g. Valentin Klinar v 36. letu starosti. Pokojnik se je rodil v Kropi na Gorenjskem dne 20. februarja 1870 ter je bil posvečen v svečenika dne 15. julija 1894. V Dutovljah je služboval komaj leto dni. Večna luč naj mu sveti!

Imenovanje. — Ravnateljem ljubljanskega „Alojzijevega“ je imenovan stolni kanonik dr. Andrej Karlin. Dosedanji ravnatelj dr. Josip Gruden se je tej časti radi bolehnosti odpovedal.

Za „Slovensko strotišče“: P. n. gg. Amalija Bril 2 K, Ana Pich 5 K. Bog stotero povrni!

Za Alojzjeve: Preč. msgr. Jos. Kragelj 24 K, Iv. Rojec 20 K, Jos. Furlani 10 K, Jos. Gojca 10 K, Jos. Golob 10 K, Bl. Grča 10 K, dr. Salezij Knava 10 K, Iv. Kovačič 10 K, Alb. Leban 10 K, Iv. Nep. Murovec 10 K, Jur. Peternel 10 K, Ant. Štiligoj 10 K, Andr. Žnidarčič 10 K, Kar. Čigon 9 K, Val. Knavs 6 K, Fil. Abram 5 K, Ant. Bratina 5 K, Ed. Mežnaršič 5 K, Jos. Abram 4 K, Frid. Lenardič 2 K, Iv. Tabaj 2 K, S. P. ov 10 K prispevek župnije Kojsko 25 K. Bog stotero povrni!

Za pogorelca Mihaela Kolenc na Lokvah je došlo še 14 kron, katere so prostovoljno darovali č. g. Fr. Kodrič 1 K, g. M. Hevesy 1 K, Lokve hšt. 33 5 K, hšt. 69 2 K, hšt. 35 1 K, hšt. 36 1 K, hšt. 3 1 K, hšt. 10 1 K in hšt. 67 1 K. — Obenem se popravlja zadnji izkaz, da so dale hšt. 78 le 20 v in hšt. 25 ter 27 le 40 v — ne pa kron. — Vsem dobrotnikom: Bog povrni!

A. P., župnik.

Umrl je v Sv. Križu 28. julija Matija Medvešček, 78-letni oče tamk. nadučitelja. Rojen je bil v Krestenici pri Kanalu.

N. p. v m.!

Tržaški namestnik na dopustu. V pond. zvečer odpeljal se je tržaški namestnik knez Hohenlohe na 2 tedenski dopust. Njegovo mesto zastopal bode podpredsednik Teodor Schwarz.

Imenovanje v politični stroki. — Okrajni tajnik Fran Ken da je imenovan ces. kr. adjunktom namestništvskih pomožnih uradov, a mu je ob enem podeljen naslov ravnatelja.

Ženski oddelek „Šolskega Doma“ se je deloma preustrojil ter je zdaj tako le sestavljen: predsednica gospa Avgusta Šantel, njena namestnica gospa Milena Papež; tajnica gospodična Eliza Makuc, njena namestnica gospa Avgusta Pirjavec; blagajničarka g.čna Gabrijela Mercina, njena namestnica g.čna Lavo-slava Koršič. Ta odbor velja ne samo za mesto, ampak tudi za deželo. Ojbornice, oziroma poverjenice, nabirajo v zmislu društvenih pravil nove društvenice in društvenino, sprejemajo rododarne doneske dobrotnikov, oddajajo vse to društvenemu odboru ter vsestransko pospešujejo društveno šolstvo v mestu.

— Ženski oddelek je prevzel tudi razpečevanje narodnega koleka za „Šolski Dom“, ki se dobiva pri večini imenovanih odbornic. Ker je mnogo poverjenic za čas šolskih počitnic zapustilo mestni prah, dobiva se „narodni kolek“ tudi v „Narodni tiskarni“ v Gorici, kjer si ga lahko vsakdo naroči. Priporočamo „narodni kolek“ vsem narodnim društvom, trgovcem in zasebnikom, da beležijo z njim svoje dopise in poštne pošiljave. Posebno naj bo priporočen „narodni kolek“ „Šolskega Doma“ („Narod sebi“ — rudečkasta barva) vsem rodoljubom, ki prirejajo narodne veselice, da ga pritisnejo na vetopnice, vsprede in druge tiskovine, ki se rabijo o takih prilikah.

Vojaške vesti. — Včera zvečer ob 10. uri 20 minut pripeljal se je v Gorico poveljnik 3. armadnega zbora, fcm. vit. Succovaty. Danes ob 5. uri zjutraj odpeljal se je v Kanal ter se vrne danes zvečer zopet v Gorico. Vojaki tuk. pešpolka kakor tudi domobranci za-

puste jutri mesto že ob 2. urah in pol zjutraj ter se podajo proti Grgarju. Vaje nadzoroval bo fcm. Succovaty. Zvečer ob 6 uri 47 min. vrne se fcm. Succovaty v Gradec.

V Kostanjevci (na Krasu) se boče dne 15. t. m. vršilo slovesno blagoslovljenje in razvitje nove zastave delavskega izobraževalnega in podpornega društva, Po blagoslovu bo v prostorih gosp. Fr. Urdih-a veselica z godbo, petjem, govori deklaracijami in prosto zabavo.

Natančnejši program se priobči prihodnjič. O d b o r.

Nesreča pri kopanju. — V ponedeljek popoldne šli so se trije zidarji, ki delajo pri zgradbi solkanskega šolskega poslopja, kopat v Sočo. Med kopanjem pa se utonil 26 letni France Brankovič iz Črnič, ker ni znal plavati. Utonil pa bi kmalu tudi njegov tovariš Anton Podgornik tudi iz Črnič, katerega pa je še o pravem času izvlekel iz vode, tretji tovariš ter ga pol mrtvega spravil na kopno. Vse to se je zgodilo blizu Lenassijevega mlina pod jezom.

Umeščenje gorliškega župana. — Umeščenje novega gorliškega župana dr. France Maranija vršilo se je v soboto popoldne. Ko je bila 12. ura, stopili so mestni očetje v mestno dvorano, in podžupan Bombig otvoril je sejo. Ko se je seja za nekaj časa pretrgala, stopili so v dvorano: tržaški namestnik, knez Hohenlohe, za njim podžupan Bombig, župan dr. Marani ter nadkomisar Pollay. Nato je podžupan zopet otvoril sejo, in knez Hohenlohe je v italijanskem jeziku imel govor na župana ter ga prosil naj položi prisego v njegove roke. Nadkomisar Pollay prebral je formulo, katero je župan ponovil. Nato sta si stisnila namestnik knez Hohenlohe in župan roki. Govorili so še knez Hohenlohe, župan in podžupan, in seja bila je na to zaključena.

Dr. France Marani rodil se je leta 1850 na Volovskem, kjer se je njegov oče dr. Ivan Marani takrat nahajal. Leta 1851 preselil se je oče v Gorico in z njim tudi sin. V Gorici obiskaval je dr. France Marani privatno šolo in se leta 1860 vpisal na gorško gimnazijo, katero je dovršil leta 1868. Nato podal se je na vsučilišče na Dunaj, kjer je bil tri leta in potem v Gradec, kjer je svoje študije dovršil. Z 29. letom položil je odvetniško prisego. Pozneje je bil izvoljen v mestno starešinstvo in deželni zbor. Nekaj let je bil tudi državni poslanec. Odkar je dr. Pajer dež. glavar, je dr. Marani njegov naslednik v deželnem odborništvu. Po odstopu viteza Dottorija postal je načelnik italijanskega kluba v deželnem zboru. V vsem svojem dosedanem delovanju odlikoval se je pred marsikaterim tovarišem z nekako zmernostjo in spravljivostjo.

Razpis službe. — V c. kr. moški kaznilnici v Gradišču je izpraznjeno mesto paznika, združeno s plačo IV. razreda, oziroma mesto pomožnega paznika, združeno s sistemiziranimi službenimi prejemki. Prošnje je vložiti na ravnateljstvo c. kr. kaznilce v Gradišču do 23. avgusta t. l.

Kdor se hoče udeležiti orožnih vaj kot kolesar proti določeni odškodnini, ki se izplača koncem vaj, mora se nemudoma zglasti pismeno ali ustmeno pri najbližji politični oblasti svojega bivališča.

Odbor Čitalnice v Gorici naznanja gg. društvenikom, da je popravljanje društvenih prostorov dovršeno in jih uljudno vabi, da si iste ogledajo. Ob enem pozivlja odbor gg. društvenike, naj izrazijo svoje želje, kojim bode odbor skušal vstreti, v kolikor se bodo iste strinjale z društvenim namenom.

O d b o r Č i t a l n i c e.

Nadučitelj Karol Oberst prišel je v četrtek v Gorico, da preišče več studentev v svrhu popravljanja kronberskega vodovoda.

Na Mrzleku je začela tvrdka Kurz i. dr. te dni s svojim delom.

Brezplačno ostajanje blaga v skladiščih kolodvora južne železnice v Gorici. — Kakor smo svoječasno objavili, določilo je prometno ravnateljstvo južne železnice na Dunaju, da ostane blago v skladiščih gorškega kolodvora južne železnice brezplačno kvečjemu 6 dni. Zdaj pa nam poroča isto ravnateljstvo, da se je ta določba razveljavila z dnem 26. julija t. l.

Izpred sodišča. — Dne 27. m. m. zagovarjati se je moral pred tuk. okrožnim kot kazenskim sodiščem 16-letni Josip Tommasini iz Pezare, ker je nekega večera v sredi meseca junija nenpravno postopal v Podgori proti 15-letni Ani Bausič. Ko si je namreč pri nekem vodnjaku v Podgori ugaševal žejo, prišla je Bausič po vodo, in Tommasini začel jo je objemavati ter jo hotel zapeljati. Ko je Bausič kričala na pomoč, pritekli so ljudje in Tommasini je takrat odnesel pete. Tommasini je pri obravnavi sicer svoj čin tajil in rekel, da je hotel dekletu pomagati, da dene škap na glavo. Sodišče je Tommasinija obsodilo na 2 mesečno ječo in po dosejeni kazni na progn.

Na 6-tedensko ječo obsojen je bil isti dan 24-letni Alojzij Dean iz Podgore, ker se je umešaval pri aretiranju, katero je izvršil orožnik Simonetti proti Jerneju Becu.

Ker so prodajali slabo mleko, akoravno so bili že na to opozorjeni in so že večkrat globo plačali, obsojeni so bili od tuk. okrajnega sodišča Josip Spessot na 6 dni zapore ter Ana Peterin iz Muše, Tereza Viani iz Solkana, Ivana Komel iz Kronberga in Tereza Ferfolja iz Sovodenj na 10 K globo.

Prjatelj ga je okradel. — 26-letni Andrej Prelec, doma s Kranjskega, a stanujoč v Trstu, prišel je te dni v Gorico, kjer je hotel ostati nekaj dni. Ko se je te dni sprehajal po Gosposki ulici, srečal je nekega Andreja, s katerim se je seznanil v Trstu in ki je služil v Gorici kot natak. Ko sta se kratko pozdravila, prosil je Prelec Andreja, naj ga privede v kako krčmo, kjer bi nekaj dni stanoval. Andrej je Preleca takoj poslužil, in šla sta oba v neko drugo krčmo, da se tam okrepčata. Ko sta pa nekaj časa sedela v krčmi in še precej vina spila, začelo je Prelecu prihajati slabo. Zato prosil je Andreja, naj mu za nekaj časa shrani listino, v kateri se je nabajalo nekaj papirjev, dve sliki, dva bankovca po 10 kron in 2 kroni v srebru. Ko je Andrej prevzel listino Preleco, je Prelec omahnil. Ko je pa prišel zopet k sebi, iskal je zaman prijatelja Andreja. Prelec podal se je hitro k gospodinjici one krčme, kjer se je nastanil in ta dala mu je 5 kron, katere je pustil Andrej pri gospodinjici z namenom, da jih da Prelecu, da bi ne ostal brez vinarja v žepu. Prelec je naznanil vso stvar policiji.

Pretepi. — Anton Paulin iz Gorice in Vincencij Stanič vračala sta se v nedeljo po noči okolo 11. ure iz neke krčme domov. Ko sta hodila po ulici Torrente, prišla sta jima nasproti dva neznanca, katera sta ju začela zmerjati, in nazadnje prišlo je do pretepa. Onima dvema neznanca pridružili se je tretji, neki Nikolaj Petarin, kateri je med pretepom Staniča tako močno udaril po ustnicah, da se je zgrudil na tla. Ko je Paulin ostal sam, moral se je braniti proti tremi, kateri so ga tako natepli, da je bil na več krajih še precej močno ranjen in so mu bili zlomljeni trije zobje. Vse to naznanilo se je policiji.

Včeraj zjutraj nastal je pretep med delavci v opekarni Bramo, v katerem pretepu so se rabili kot orožje kozarci in steklenice. Med pretepom bila je navzoča tudi prodajalka 27-letna Manai. Kar ji prileti nasproti steklenica, pri kateri priliki je bila Manai tako močno ranjena na čelu, da se je morala zdraviti v tuk. bolnišnici. Zasišli so ji 10 cm dolgo rano.

V Ločniku spuntala sta se 23-letni Valentin Spessot in Anton Vidos. V punta ranil je Spessot Vidosa tako močno v desno bedro, da se je zadnji prišel zdraviti v goriško bolnišnico.

Na okrožni sodnji v Gorici je razpisano mesto pisarniškega asistenta v XI. plačilnem razredu. Prosnje je uložiti do dne 31. avgusta na predsedništvu okrožne sodnje v Gorici.

Nezvesta služkinja. — 32-letna Antonija Ližnik je hodila opravljati svoja dela kot služkinja v vilo g. Gartnerja v Pevni. Ko se je nekega dne nahajala sama v stanovanju, odnesla je svojemu gospodarju 101 krono in nekaj zlatenine. Ko se je prišlo na sled tatvini, odpeljali so jo v tukajšnje zapore.

V Soči je padel 10-letni deček Anton Vižintin, ko se je hotel kopati. Ker je bila Soča na onem mestu še precej plitva, ni deček utonil, a ranjen je bil pri ti priliki še precej močno na levi roki. Prepeljali so ga v tukajšnje bolnišnico.

Posledica vlna. — Železniški delavec Andrej Hočevar, doma iz Rihemberga hodil je v nedeljo po železniškem tiru pri Dornbergu. Ker je bil še precej vinjen, zgubil je ravnotežje in padel tako nesrečno, da se je ranil še precej močno na levem komolcu in na desnem očesu. Prišel se je zdraviti v tukajšnje bolnišnico usmiljenih bratov.

Nerodni biciklisti. — V nedeljo vozil se je po Telovadnem trgu 19 letni krojač Alojzij Lah. Ker se ni znal še dobro voziti in se ni znal tudi še izogibati, podrl je na tla 5 letno deklico Margarito Pinausig, katera je bila pri padcu še precej močno ranjena na glavi in na rokah.

Mizar Jožef Mladovan iz Solkana vozil se je včeraj popoldne po Pokopališni ulici ter je nehote pri ti priliki tako močno sunil v nekega stražnika, da ga je podrl na tla. Stražar bil je še precej močno ranjen na levem kolenu. Mladovan zagovarjati se bo moral pred sodiščem.

Posojilnica in hranilnica v Kobardu je imela do 5. julija ta-le promet: dohodki 209.207 K 06 vin., stroški 204.749 kron 00 vin.; vsega vkup: 413.956 K 06 vin.

V nevarnost. — V soboto zvečer splezal je na okno 3-letni deček Piccul, stanujoč v Raštelu, in sicer v tretjem nadstropju. Med tem ko je tako plezal, razbil je šipo ter obvisel na oknu, in sicer nad cesto toliko časa, dokler ga niso ljudje rešili.

Sprememba naslovov v finančni stroki. — S cesarskim odlokom od dne 29. m. m. so odpravljene naslednje: „viši finančni komisar“, „viši davčni komisar“ in „davčni nadzornik“. Na mesto teh naslovov je za finančne koncepcije urade v 7. činovnem razredu določen naslov „finančni svetovalec“, za one v 8. razredu naslov „finančni tajnik“ in za one v 9. razredu naslov „finančni komisar“. Dosedanja „višja finančna nadzorništva“ in „finančna nadzorništva“ bodo v bodoče ne glede na obseg njihovega okraja imela naslov „finančna nadzorništva“.

„Slovenska djaška zveza“. — Dne 28. julija 1905 se je ustanovilo v Ljubljani novo društvo: „Slovenska djaška zveza“, ter si izbralo sledeči odbor: Preds.: phil. Val. Rožič, podpredsednik: phil. Cene Marinko, tajnik: phil. Marko Bajak, blagajnik: phil. Ernest Tomec, knjižničar: phil. Davorin Gorjanec, I. odbornik brez mandata: phil. Jos. Puntar, II. odbornik brez mandata: phil. Adolf Robida.

Društvo ima namen krepiti med člani versko in narodno zavest ter socialno delovati med narodom. Prejelo bo o početnicah shode, predavanja, predstave in veselice. Snovalo bo med narodom nepolitična društva, razširjalo in izpopolnjevalo že obstoječe knjižnice ter podpiralo izobraževalna društva po Slovenskem v njih delovanju. Društvo bo nadalje budilo zavest narodne in stanovske skupnosti med djaštvom in med ljudstvom. Potegovalo se bo vsikdar za pravice slov. naroda ter delalo na to, da si čimprej priborimo slov. vseučilišče. Postavilo se je na katoliško podlago ter si vzelo za geslo: Z Bogom za narod!

Spominska knjiga „Danice“: „Po desetih letih“ se je razposlala vsled prevelikih stroškov le onim naročnikom zastoni, ki so že plačali naročnino za lanski letnik (vide „Zore“, X. I pag. 68), drugim pa na ogled. Cena knjige je 2 K in prosimo vse one gg., ki ne mislijo knjige vzeti, da jo vrnejo upravnistvu: g. phil. Ernst Tomec, Ljubljana, Dunajska cesta 6/III. Kdor je pomotoma ni dobil, naj jo reklamira istotako pri upravniku. Upravnistvo „Zore“.

Zaplenjene razglednice v Pulju. — Že več dni preiskujejo uradniki puljskega komisarijata vse bukvarne, prodajalnice papirja in trafike ter zaplenjujejo vse razglednice, kjer je s kopnega naslikano ali fotografirano puljsko vojno in trgovinsko pristanišče. Zaplenili so že 100.000 razglednic. Že pred nekaj meseci je oblast poostriža prepoved napravljati fotografije utrđ. ni pa prepovedala prodajo razglednic, ki so že v prometu. Sedanjega zaplajevanja najbrže ni ukazala vojaška oblast, ampak politična in sicer zato, da se sodišče definitivno izreče o tem, se li smejo take razglednice prodajati ali ne.

Uzorno gospodarstvo tržaške mestne uprave. — Pri denarju, določenem za novo norišnico na Rumerjevem

zemljišču v Trstu, je zmanjkalo 15.000 kron. Pri vsem tem da sta imenovala „Riforma“ in „Sole“ nekatere tržaške mestne svetnike tatove, se niso isti za tako pisavo teh dveh listov prav nič zmenili. Ali najžalostnejše pa je, da se tudi poklicane oblasti za vse to prav nič ne brigajo in da puste tržaškimi mestnim očetom, da gospodarijo z občinskimi denarjem kakor se jim zljubi, ostavši gluhe za vse pritožbe davkoplačevalcev.

Slu s srpom odrezal očetu glavo. — V Javorju pri Podgradu v Istri je mladi Miše na polju počakal svojega očeta, ki mu ni hotel izročiti posestva. — Mladi Miše je svojemu očetu s srpom glavo popolnoma odrezal in odrezano očetovo glavo telebnil po njivi.

Deževje v Dalmaciji. — Kakor poročajo iz Dalmacije, dežuje letos tamkaj izredno mnogo in se je radi tega bati, da bo peronospora škodovala trti.

Čehi na Slovenskem. — Že davno je postalo jasno, da nam Slovanom medsebojno navdušenje in naše himne ničesar ne koristijo, če nismo v svojih mislih praktični. To vedo tudi Čehi, ki so izmed avstrijskih Slovanov v tem oziru najreelnejši, da skrbje za povzdigo na svojem gospodarskem polju. Tudi Slovenci napredujejo šele tedaj, ko se spomnijo, da je ekonomija edino polje, ki jih obdrži pri življenju. Ker pa se pritučimo narodnega gospodarstva šele po primerjanju drugih narodov, zato se je napolila te dni v naše pokrajine večja družba trgovsko izobraženih Čehov, da preštudirajo naš položaj. Zelo koristno pa bi bilo za naše Slovence, da bi prirejali oni prav taka poučna potovanja med Čehi. Doma se naučimo dosti.

„O užitnini od vina in mesa“ je naslov knjižici, ki jo je pravkar izdala c. kr. kmetijska družba kranjska. Knjižica obsega 86 strani navadnega formata. Spisal jo je c. kr. finančni višji komisar Makso Kostanjevec. — Knjižica je pisana vsekoli v poljudnem, vsakomur umljivem slogu. Namenjena je širšemu občinstvu, posebno pa krčmarjem, mesarjem in darcarjem. Razdeljena je v dva dela. Prvi del obsega razpravo o užitnini od vina, vinskega in sadnega mošta, drugi del razpravo o užitnini od mesa. Oba dela sta zopet razdeljena v poglavja, kjer nas g. pisatelj seznanja s pravicami in dolžnostmi obrtnih, obenem pa tudi z zasebnimi strank ki izvršujejo takozvana davkovna dejanja; dalje z razmotrivanjem o teh davkovnih dejanjih samih, o kontroli itd.; končno s kazenskimi določbami za prestopke užitninskih predpisov. Te nam navaja v obliki praktičnih slučajev, ki se brez dvoma pogosto dogajajo. Za dodatek ima knjižica kratke opombe glede dohodarstveno-kazenskega postopka vobče in glede pravnih sredstev. — Preprosto ljudstvo kaj pogosto krši užitninske predpise iz nevednosti. Saj pa tudi ni čuda! Odkod naj preprost človek izve, kaj je pravo in kaj ne, ko nimamo spisov v domačem jeziku, ki bi ga o tem poučili. Celo olikanemu občinstvu je užitnina le malo znana. Temu nedostaku se je sedaj odpomoglo. Za blagor ljudstva vselej in posodi z najlepšimi uspehi delujoča c. kr. kmetijska družba kranjska, ki je iz mnogobrojnih ji došlih vprašanj spoznala veliko potrebo take poljudne slovenske knjige, si je stekla z izdajo te knjižice novih zaslug. Knjižici je cena samo 1 K 50 h s poštnino vred. Knjiga se naroča pri kmetijski družbi v Ljubljani. Denar je naprej poslati.

Hoja po vodl. — Dunajski listi poročajo, da je iznašel neki Dunajčan po imenu Kirckmejer materijo, ki se ne potopi ter ki ne pripušča vode. Napravil je obnavo iz te materije ter je z njim celi dve uri korakal po Donavi.

Prepogosta romanja in duhovno pastirstvo. — Glasilo nemškega centra prinaša sledečo dogodnico, ki je prav značilna za papeža Pija X. Nedavno je prišel nek gorenjevalski župnik z romarji iz svoje župnije že drugič v teku enega leta poklonit se sv. očetu. Po avdijenci je dejal sv. oče župniku: „Ti pač nimaš v župniji nobenega reveža?“ „Da, da, sv. oče, mnogo jih imam“. Ali je pa tudi mnogo otrok v tvoji fari?“ „Gotovo, sv. oče.“ „Potem, moj sin“, pravi papež resno, „napravi manj romanj v Rim; denar, ki ostane, porabi za reveže v tvoji župniji, čas, pa za to, da boš bolj poučeval otroke v krščanskem nauku. Tako razveseliš sv. očeta“.

Socialne drobtinice.

Vseučilišče.

Spisal dr. Andrej Pavlica.

III. Pogovor.

— A: Vsakdo mora priznati, da je dandanes glede pravic, ki jih uživajo ljudje, velika neenakost. Ta neenakost je že vnebovpijoča. Ali bi ne bilo prav, ko bi se je otresli in ko bi uvedli popolno enakost v vseh ozirih?

— B: To bi pomagalo le za trenutek. Ljudje so po svojih močeh in zmožnostih neenaki, zato imajo tudi neenake pravice.

— A: Po tvojem je tedaj tako: Kdor je bolj močan, ima tudi več pravic. Moč daje pravico. Če vzamem se silo komu kaj, dobim pravico do dotične stvari. Če odirajo bogataši bližnjega z odušakimi obrestmi, je pravično, ker kapital je moč.

— B: Počasi, počasi! Reči hočem le, da kdor ima več moči in zmožnosti, lahko tudi več dela in si več pravic pridobi. Čim večje so zmožnosti, tem večje so naloge in dolžnosti, ki jih moramo izpolnovati. Po dolžnostih pa se merijo pravice.

— A: Kaj pa praviš o teh, ki nič ne delajo, pa imajo vse pravice?

— B: Dobe se tudi taki! Po krivični poti se da doseči marsikaj in sicer v vseh stanovah. O tem pa zdaj ne govorim. Dejstvo je, da imajo ljudje neenake moči in zmožnosti, in da morajo torej izpolnjevati neenaka dela in vršiti neenake dolžnosti. To je dejstvo! Iz neenakih dolžnosti pa izvirajo neenake pravice. Neenakost človeških moči in in zmožnosti je tudi izvor neenakosti v pravicah. Popolna enakost bi ne mogla dolgo časa trajati, ko bi jo tudi vpeljali. Kdor ima več moči in zmožnosti, pridobil si bo v kratkem s pridnim in poštenim delom tudi več pravic.

— A: To meni ne gre v glavo. Če je kdo manj zmožen, ni sam kriv! Zakaj bi moral imeti manj pravic?

— B: Saj vendar ne boš trdil, da morata biti državni minister in cestni pometač v pravicah enaka? Cestni pometač ne more biti državni minister, ker nima zmožnosti za to. Njegov delež je zelo omejen in za to so omejene tudi njegove pravice. Delokrog državnega ministra pa je zelo obsežen, zato so obsežne tudi njegove pravice. Če nočes priznati, da se ravna po močeh in zmožnostih, priznaj, da se ravna po službah, nalogah, dolžnostih, po delokrogu itd.

— A: Vsi stanovi so potrebni! Kakor je potreben minister, prav tako je potreben delavec, prav tako kmet itd. Zakaj bi ne imeli torej vsi enakih pravic.

— B: Kmet je kmet, delavec je delavec, minister je minister! Kmet ima pravice kot kmet, delavec kot delavec, minister kot minister. Vsi so enako opravičeni, da svobodno delujejo v svojem delokrogu. Vsi so enako opravičeni, da svobodno napredujejo v svoji stroki, toda pravic nimajo enakih. To je očitno!

Loterijske številke.

29. julija.

Dunaj	18	1	15	45	4
Gradec	42	52	29	63	23

Povna vase gospodinjje je dobra kava.

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

Se ne bi smela pogrešati več v nobenem gospodinjstvu, kadar se napravlja kavina pijada.

Zahtevajte le izvorno sorto s imenom -KATHEINER-.

„Krojaška zadruga“

Gosposka ulica

Postrežba strogo poštena!!

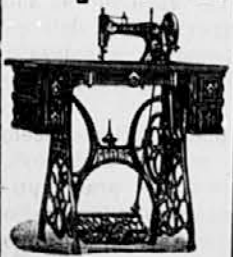
Priporoča svojo bogato zalogo
krojnega blaga za

poletni čas

Vzorci se pošiljajo na zahtevanje brezplačno.

Cene so stalne.

Saunig & Dekleva

ulica Municipio št. 1.
Gorica.

Velika tovarniška zaloga *šivalnih strojev* kakor za šivilje, krojače, čevljarje, in tudi za umetno vezanje (rekamiranje). V zalogi se tudi nahajajo angleška *dvokolesa* „Helical Premier“ in *slamorezni stroji*, samokresni in razne puške, lastna meh. popravilnica. Glavno zastopstvo za Primorsko: Centrifug „Westfalla“.

And. Fajt,

pekovski mojster, Gorica,
tekališče Fr. Josipa št. 2 (lastna hiša), in podružnica št. 20.

Izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, kakor so nove maše in godove, kolače sa birmance in poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov. Ima in prodaja različne moke, fina peciva, fina vina in likerje po smerni ceni. Za Veliko noč posebno goriško pinco in potice itd.

Podpisani priporočam častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo prodajalno jestvin.

V zalogi imam kavo vseh vrst, različne moke iz Jochmannovega in Majdičevega mlinca; dalje imam tudi razne tekočine n. pr. francoski konjak, pristni krajski brinovec, domači tropinovec, izvrsten rum itd., Ciril Metodovo kavo, testenine Žnidaršič Valenčič itd.

JOSIP KUTIN

Semeniška ulica hiš. št. 1.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelje (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Jak. Suligoj

urav. c. kr. drž. železnice
Gosposka ulica št. 25

Priporoča svojo zalogo raznovrstnih žepnih in stenskih nihalnih ur z jako donečim glasom za gostilne, kavarne, dvorane itd. po jako nizkih cenah.

Vsako popravo izvrši hitro, dobro in po ceni. Za vsako uro 1-letna garancija. Cenike razpošilja brezplačno.

Nadalje priporoča šivalne stroje najboljše vrste po tvorniških cenah, a ne kakor posredovalci.

Vik. Toffoli

Velika zaloga oljkega olja iz najugodnejših krajev.

v Gorici
via Teatro
20

Jedilno	kr. 32	Corfù	kr. 56
„ fino	36	Bari	60
„ fineje	40	Lucca	70
„ bolje	44	Nizza	80
dalmatinsko	48	Najfineje	gl. 1
istrijsko	56		

v Gorici
via Teatro
20

Priporočam č. duhovščini in cerkvenim oskrbništvom.

Najbolje stiskalnice za vino

Stiskalnica za vino.

in za MASLINE so stiskalnice „ERCOLE“ najnovejšega in izvrstnega sestava s pristojem za dvostruki in trajni pritisk; zajamčena največja izraba, večja od vseh drugih stiskalnic; najboljše avtomatične škropilnice za trte patent.

„SYPHONIA“ koje delajo same, brez obračanja.

Mlini za grozdje, vočje in masline. Robkalnice z mastilom za grozdje. Plug za vinograde, sušnice za vočje, kakor tudi za vse proizvode rastlinske, živalske in rudne. Hidraulične stiskalnice, stiskalnice za seno, slamo itd. za ročno delo. Mlatilo za pšenico, čistilo za žito, pr. birolo mečkalo za krmo in mlini zabraošu, ročni in razne velikosti, plugi, ter vseh drugih gospodarskih strojev.

Samodelujoča škropilnica

Izdelujejo in popravljajo s jamstvom kot posebnost najnovejše, izborne, obistinite, pripoznate najboljše in odlikovane tvrdka

PH. MAYFARTH IN DR.

gospodarskih in vinarskih strojev, na Dunaju, Taborstrasse št. 71.

Odlikovani v vseh državah sveta z več kot 590 zlatih, srebrnih in počastnih kolajn. Iustrovani ceniki in mnogobrojna izpričevala pohvalna. Prekupel in zastopniki dobro došli

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta 19 — v Medjatov hiši v pritličju — Dunajska cesta 19

vsprejema :

1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi;
2. zavarovanja zvonov proti poškodbli in
3. za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaji:
 - a) zavarovanje na doživetje in za smrt, jednostavna zavarovanja za slučaj smrti, na doto in rento, ljudska zavarovanja z mesečnim plačilom zavarovalnine po 50 vin., 1, 2, 3 in 4 K in daje po neprisljenih vlogah v oddelku „Rentna hranilnica“ deželne zavarovalnice zelo praktično starostno in rentno preskrbo;
 - b) zavarovanja proti vsakovrstnim nezgodam (telesnim poškodbam) in nezgodam na potovanju po suhem in na vodi ter jamstvena zavarovanja vsake vrste.

Zastopnik za pokneženo grofijo goriško-gradliščansko je vodja „Centralne posojilnice“ v Gorici.

Rojaki Slovenci! Pristopajte k domači zavarovalnici!

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice, ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri s vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov se proti prov.stavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovalcem popolno varnost.

Svoji k svojim!